

Medier

Ny analyse af danske tv-nyheder: DR og TV 2 er - næsten - lige gode

Realitetstjek. Ny analyse viser, at de to public service-stationers nyhedsdækning er forbløffende ens - Politikere og partier får stort set samme opmærksomhed - TV 2 Nyhederne dog lidt mere person-, konflikt- og meningsmålingsorienteret - Undersøgelsen indikerer, hvor svært det er at belyse værdiladede parametre som saglighed, upartiskhed og journalistisk kvalitet

“TV 2 er fremragende, og DR fungerer også godt.” Sådan lød kulturminister Brian Mikkelsens formulering, da han over for den kritiske dagspresse skulle levere sit syn på landets to public service-koncerner, som regeringspartierne og Dansk Folkeparti nu vil bruge 5 millioner kr. på analysere.

Om kulturministerens udtalelser var baseret på følelser eller på de fakta, danske medieforskere nu skal til at finde, er ikke opklaret, men Ugebrevet Mandag Morgen kan i dag offentliggøre en hidtil klausuleret analyse af de to stationers politiske dækning. Den viser, at DRs TV Avisen og TV 2 Nyhederne på langt de flest strækninger prioriterer ens, giver de forskellige politikere og partier stort set samme opmærksomhed og i det hele taget behandler det politiske stof på nogenlunde samme måde.

Alt afhængig af temperament giver den grundige analyse grund til at konkludere, at stationerne er lige fremragende eller lige ringe - og at den kritik, der flere gange har været rejst af DRs politiske dækning, retteligen også burde være møntet på TV 2. Hvis én af stationerne endelig skal udpeges som den *mindst* overfladiske, tyder analysen på, at det må være DR.

Analysen hviler på tal og data fra Modinets og Huset Mandag Morgens forskningsprojekt “Mediernes Valgkamp”, der under valgkampen i januar-februar i år gennemførte den til dato mest omfattende undersøgelse af danske nyhedsmediers dækning af et folketingsvalg. Alle artikler og indslag om valgkampen fra 16 medier blev dagligt registreret, herunder samtlige 171 valgkampsnyheder i TV 2-Nyhederne kl. 19 og 22 samt de 292 indslag i TV Avisen kl. 18.30 og 21. Se også Ugebrevet nr. 3, 4, 5 og 7, 2005.

De mangefacetterede data leverer det måske hidtil bedste grundlag for at vurdere, hvordan de to stationers nyhedsredaktioner håndterer den journalistiske balancegang i den

vanskeligste og mest delikate af alle situationer - under en valgkamp. Analysen giver dermed en klar indikation af den “alsidighed, saglighed og upartiskhed”, som Radio- og TV-nævnets nye forskningspulje skal bruges på at undersøge.

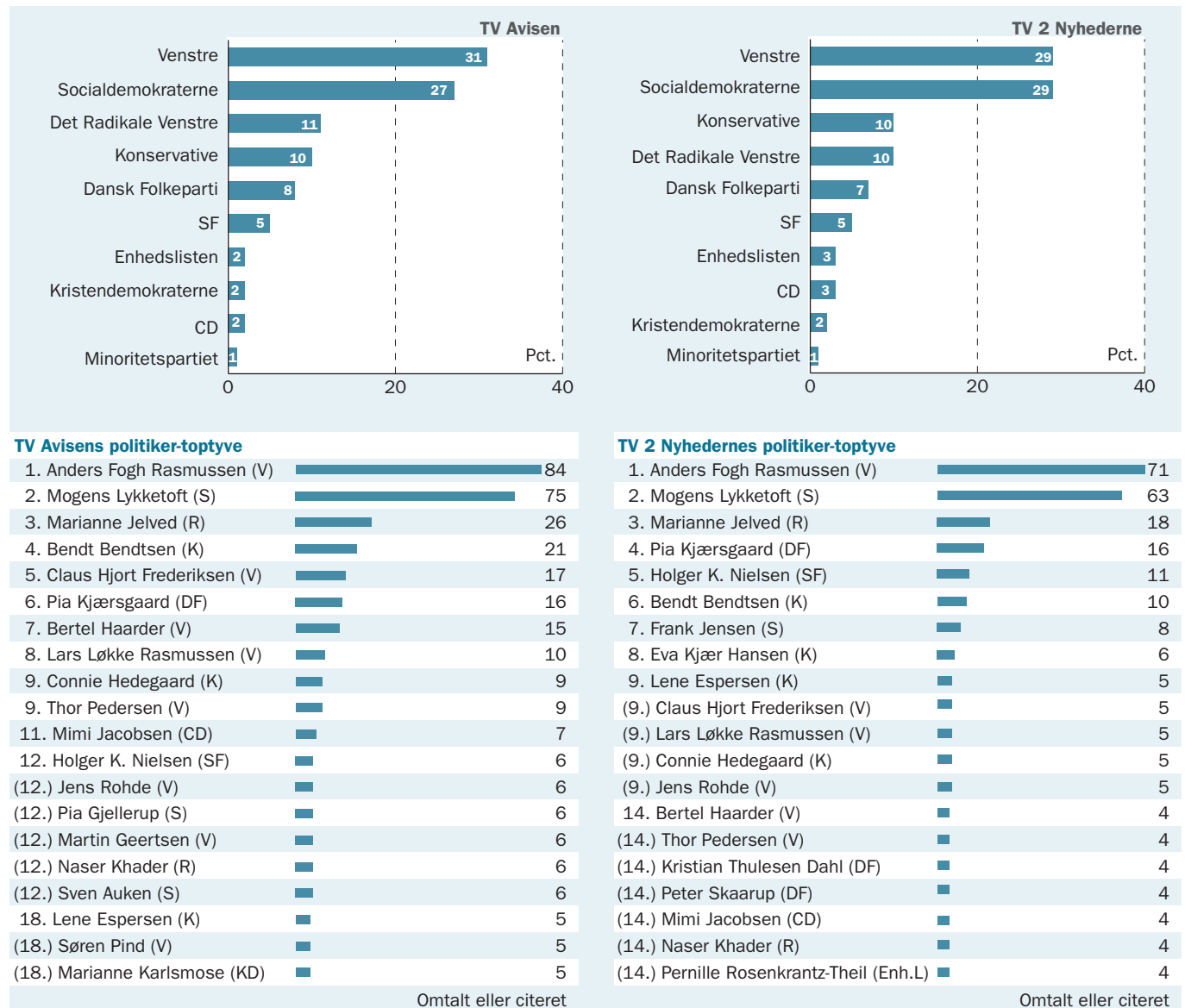
Sammenfald af personer og partier

Når det drejer sig om, hvilke partier og politikere der under valgkampen fik tildelt den eftertragtede tv-tid, er lighederne mellem de to public service-stationer iøjnefaldende. Se figur 1. Ganske vist er der marginale variationer, men mønstret i den politiske dækning var det samme:

- **De store partier erobrer taletiden.** Begge tv-stationer gav de største partier i Folketinget klart mest eksponering og omtale. Venstre fik mest eksponering, Socialdemokraterne tæt på lige så meget - og de to partier lå hestehoveder foran alle andre partier, når det gjaldt synlighed og tale-tid. Samme tendens ses på listen over de mest omtalte politikere. Her er det tydeligt, at både TV 2 og DR dækkede valgkampen som et præsidentvalg mellem statsminister Anders Fogh Rasmussen (V) og Socialdemokraternes daværende formand Mogens Lykketoft.
- **Ingen kompensation til de små partier.** Små partier som Kristendemokraterne, CD og Minoritetspartiet måtte under valgkampen lide den tort, at mediedækningen gik nogenlunde op med deres begrænsede opbakning i meningsmålingerne. På trods af at både Mimi Jacobsen (CD) og Rune Engelbreth Larsen (M) gentagne gange beklagede sig over mediernes favorisering af de store partier, fik de små ingen nævneværdig kompensation i tv-nyhedsbilledet.

M/M | TV 2 og DR favoriserede de samme under valgkampen

Partiernes relative synlighed og politikernes antal af omtaler i TV Avisen og TV 2 Nyhederne

Figur 1: TV Avisen og TV 2 Nyhederne gav partierne og politikere stort set samme synlighed. V og S optrådte på begge stationer i ca. 60 pct. af indslagene, og de små partier fik ingen særbehandling. På begge kanaler fik regeringspartierne kandidater og ministre en iøjnefaldende stor eksponering.

Note: TV Avisen: N=291, TV 2 Nyhederne N=172.

Kilde: Huset Mandag Morgen og Modinet.

■ **Tydelig regeringseffekt.** Både TV 2 og DR eksponerede regeringspartierne langt mere end de øvrige partiers kandidater fra "andet geled". Der er 8 venstrefolk på listen over TV Avisens mest omtalte kandidater, og 5 på TV 2 Nyhedernes liste. Begge stationer har også en tydelig tendens til at favorisere partiformand og det politiske landskabs kendisser, ikke mindst ministrene.

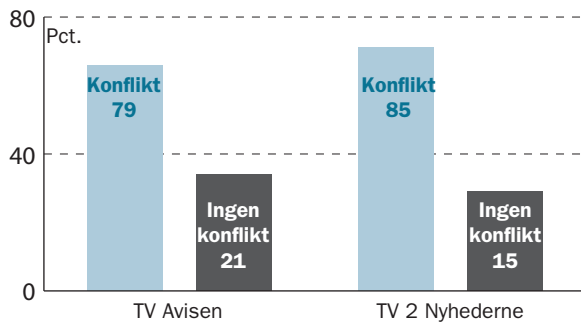
DR har gennem det seneste par år flere gange været kritiseret for at være venstredrejet i sin nyhedsdækning. Kritikken

har bl.a. været rejst af Dansk Folkepartis og Venstres medlemmer af DRs bestyrelse - og indirekte understøttet af forskellige meldinger fra kulturminister Brian Mikkelsen (K). Intet tyder imidlertid på, at det var tilfældet under den forgangne valgkamp.

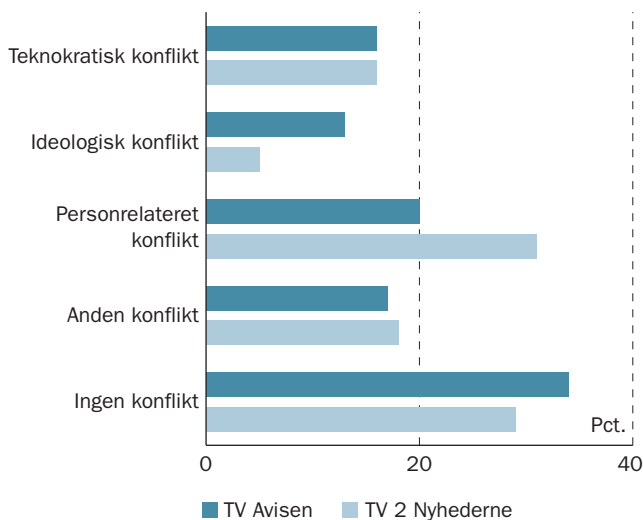
Om noget indikerer data fra "Mediernes Valgkamp", at både DR og TV 2 har en tilbøjelighed til at favorisere den siddende - og i dette tilfælde borgerlige - regering. De to stationer er altså fælles om en eventuel partiskhed.

M/M | Mere konflikt og personorientering på TV 2

Andelen af indslag med konflikt

Konflikttype

Figur 2: På begge stationer var langt de fleste indslag båret af konflikt. Men TV 2 var en kende mere konfliktorienteret. Og Kvægtorvets journalister var langt mere optaget af personer og langt mindre af ideologi end kollegerne i Gyngemosen.

Note: TV Avisen: N=291, TV 2 Nyhederne N=172.

Kilde: Huset Mandag Morgen og Modinet.

Forskelle i stationernes håndtering af stoffet

Èt er imidlertid, hvilke personer og partier DR og TV 2 har eksponeret og hvor meget, noget andet måden, de hver især har håndteret dækningen på. Det vil sige redaktionernes valg af indhold, vinkler på stoffet og deres fokus i de enkelte nyheder. Analysen giver på dette punkt nogle tankevækkende indikationer af TV 2 Nyhedernes og TV Avisens "journalistiske kvalitet" og den "saglighed", som regeringen nu vil have belyst.

Netop når det drejer sig om valgkampsdækningens indhold, er der flere interessante forskelle mellem Kvægtorvet og Gyngemosen. Se figur 2 og 3. Forskellene er små, men dog konsekvente:

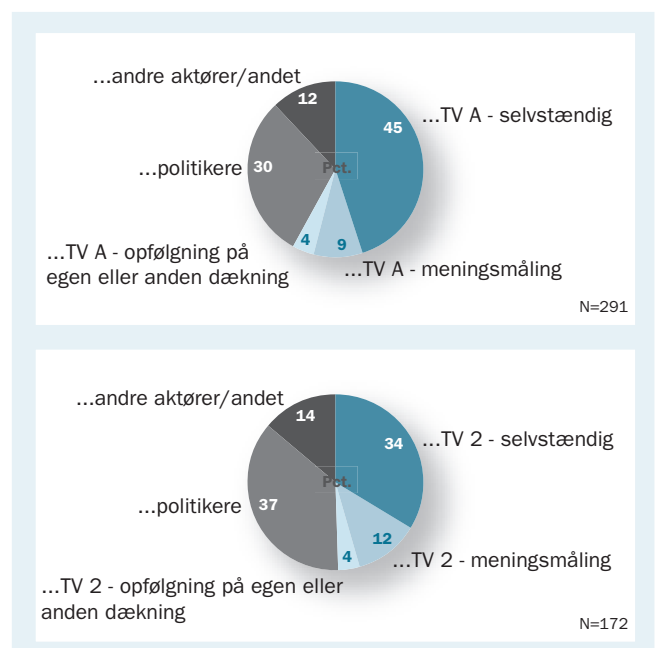
- **TV 2 er mere konfliktorienteret.** 85 pct. af alle TV 2 Nyhedernes valgkampsinslag rummede en konflikt mellem

to eller flere parter. Også DR var tydeligt konfliktorienteret - en andel på 79 pct. - men altså en kende mindre end konkurrenterne i Odense.

- **DR fokuserer mere på ideologi - TV 2 mere på personer.** Næsten en tredjedel (31 pct.) af TV 2-indslagene drejede sig om konflikt mellem personer på den politiske scene. Hos DR var personkonflikten styrende i 20 pct. af historierne. DR var mere optaget af ideologisk-politiske forskelle end TV 2. Ikke meget, men dog statistisk synligt: 13 pct. af DRs historier kredsede om en ideologisk konflikt, på TV 2 var andelen 5 pct.
- **DR satte oftere egen dagsorden.** 58 pct. af alle DRs historier var foranlediget af nyhedsredaktionen selv - 41 pct. af udspil, meldinger eller udtalelser fra f.eks. politikere. TV 2 lod oftere politikere og andre aktører levere præmissen for nyhedsindslagene. Det skete i 50 pct. af stationens valgkampsynheder. DR var således mere selvstændigt dagsordensættende.
- **TV 2 fokuserer mere på meningsmålinger.** 12 pct. af TV 2s indslag handlede om bevægelser i meningsmålingerne -

M/M | DR satte oftere sin egen dagsorden

"Nyhed igangsat af" ... pct. af samtlige indslag på tv-stationen

Figur 3: TV Avisen satte langt hyppigere end TV 2 Nyhederne egne historier i søen. TV 2 lod oftere politikere sætte præmissen for den enkelte historie, og stationen fokuserede mere på meningsmålinger.

Kilde: Huset Mandag Morgen og Modinet.

og politikernes reaktion på dem. DRs andel af meningsmålingshistorier var 9 pct.

- **DR foretog flere realitetstjek.** Begge stationer lod i vid udstrækning valgkampsdækningen forme sig som en intern debat mellem politikerne - og inddrog kun sjældent eksperter eller eksterne informationer til at kontrollere politikernes udsagn. DRs andel af disse såkaldte realitetstjek var dog med 21 pct. en kende højere end TV 2s andel på 15 pct.

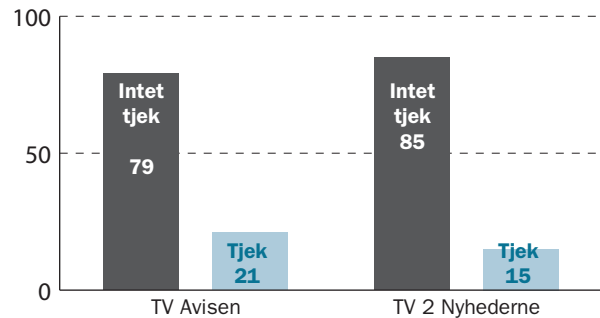
Mangfoldighed eller forskellige koncepter

Analysen fra "Mediernes Valgkamp" giver ingen anledning til at konkludere, hvilken af de to public service-stationer der dækkede valgkampen bedst eller mest lødigt. DRs dækning vil ganske vist ud fra en traditionel smagsdommer-vinkel formentlig kunne betegnes som mindst overfladisk. Men mere end noget andet giver tallene en strømpil på, hvor vanskeligt det bliver for landets medieforskere, når de i den kommende tid skal belyse kvalitative og pr. definition værdiladede parametre som "saglighed, upartiskhed og journalistisk kvalitet".

De små, men dog synlige forskelle, man kan konstatere i tv-stationernes valgkampsdækning, afspejler formentlig netop, at DR og TV 2 til en vis grad opererer med forskellige nyhedskoncepter og dermed har forskellige syn på, hvad der er godt stof for de seere, de ønsker at henvende sig til. Kvægtorvet og Gyngemosen har således ikke helt samme opfattelse af, hvad der er væsentlig og engagerende journa-

MM | Valgkamp i en osteklokke?

Andel af indslag med realitetstjek på TV Avisen og TV 2 Nyhederne

Figur 4: Både TV Avisen og TV 2 Nyhederne dækkede valgkampen som en debat i en snæver arena af politikere og partier. Kun i hver femte DR-indslag og hver sjette TV 2-indslag indhentede journalisterne selv nye eksterne kilder eller oplysninger.

Note: TV Avisen: N=291, TV 2 Nyhederne N=172.

Kilde: Huset Mandag Morgen og Modinet.

listik og god kvalitet. Hvilket kunne være et diskret bevis for, at der rent faktisk er mangfoldighed og pluralisme i det danske tv-nyhedsbillede. Spørgsmålet er, om landets kulturpolitikere og medieforskningen vil bidrage til at fremme denne mangfoldighed i kvalitetsopfattelsen yderligere - eller om Radio- og TV-nævnets 5 forskningsmillioner kroner i sidste instans risikerer at gøre udbuddet af tv-nyheder mere ensartet.

Søren Schultz Jørgensen | ssj@mm.dk

Referencer

- Huset Mandag Morgen og Modinet: "Mediernes Valgkamp. Et forsknings- og formidlingsprojekt om folketingsvalget i 2005". Rapporten kan downloades fra Mandag Morgens hjemmeside på: www.mm.dk